

SPRÅKGODIS

Röda ormen Facit

sid 4

Min tankekarta

Exempel:

cykla

sova länge

spela tennis

vara med kompisar

åka skateboard

lyssna på musik

träna fotboll

rida

tacos

min nya cykel

pizza

att jag är bra på att göra mål

spagetti

att jag kan laga plättar

köttbullar

jag har lärt min hund att gå fot

sid 5

Dra streck A–Ö

Välkommen till Röda ormen!

Jag hoppas att du kommer att

trivas med boken och lära dig

riktigt mycket. Ibland kan du

arbeta tillsammans med en kamrat.

Lycka till! Röda ormen

sid 6

Alfabetisk ordning

Ari Arahn

Melvin Boberg

Moa Nilsson

Ellen Östberg

Graham Bell

telefonen

Christofer Columbus

upptäcktsresande

Alfred Nobel

uppfinnare

förargad = irriterad, arg

förbjuden = inte tillåten

fördärva = förstöra, skada, försämra

förlägen = blyg och osäker, generad

förmögen = rik eller någon som klarar av att göra något

förtvivlad = mycket ledsen

sid 7 **Vokaler och konsonanter**
a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z å ä ö

a o u å e i y ä ö

Det är viktigt att kunna läsa och skriva bra. Träna lite varje dag.
Läs böcker och skriv dagbok.

fotbollströja

sid 8 **Huller om buller**

Exempel:

Nasrin vill inget hellre än att få en hundvalp i present.

Dagarna blir kortare och hösten närmar sig.

Huggormen låg ovanpå stenröset och solade sig.

Erik har sparat sin månadspeng för att köpa en ny fotboll.

Vi ska samla in läskburkar för att få pengar till vår klasskassa.

sid 9 **Ordkunskap**

ballad = en sorts berättande visa

massage = gnidning och knådning av muskler

invitera = bjuda in någon till något

loggbok = en sorts dagbok

intyg = betyg, bevis

konservera = behandla något så att det håller sig länge i samma skick

sid 10 **Motsatsord**

krokig – rak

smal – bred

tung – lätt

glad – ledsen

ny – gammal

fin – ful

krig – fred

dåligt – bra

vänner – ovänner

Exempel:

Lisa är bra på tyngdlyftning.

Tindra är också stark.

Flickorna tränar och är glada.

Albin åt sig mätt på plättar.

Du är lite sen, vi har redan börjat.

sid 11

Skiljetecken

Det röda laget vann matchen överlägset.
Hurra, vi vann!
Blir det läsk och bullar nu?

Idag har jag städat, ridit och spelat piano.
Hur många mål har vi gjort?
Nu får det vara nog!

Varje fredag har vi klassråd. Det tycker jag är jättebra. Då tar vi upp olika saker som står på dagordningen. Vet du vad en ordförande och en sekreterare gör? Ordföranden håller ordning på mötet och sekreteraren skriver ner vad vi kommer överens om. Nu på fredag ska vi prata om att ordna ett disko.

sid 12

Synonymer

Exempel:

clown – pajas	bov – tjuv	eka – roddbåt
butik – affär	bädd – säng	gåva – present
avfall – skräp	nummer – siffra	sjörövare – pirat

sid 13

album	praktfull
altan	sondera
bedrövad	sympati
dessert	spionera
ignorera	bedrift
konflikt	avsevärd
pralin	

sid 14

Substantiv

Exempel:

stol	spätta	morot	
bord	råka	rabarber	
tavla	mussla	rödbeta	
säng	krabba	rädisa	
	hummer	potatis	
	gädda	palsternacka	
Simon	Ebba	Didrik	Alice
skådespelare		cirkusdirektör	

sid 15

en läkare	flera läkare
en telefon	flera telefoner
en banan	flera bananer
en valp	flera valpar
ett lejon	flera lejon
en båt	flera båtar
en rödbeta	flera rödbetor

rödbetor	ödlor
valpar	båtar
telefoner	bananer
lejon	läkare

sid 16

fot – fötter	mus – möss
tand – tänder	bok – böcker
rot – rötter	gås – gäss

fötter
tänder
rötter
böcker

banan	stress
hund	rädsla
fartyg	ilska
körsbär	åsiikt
skola	mod

sid 17

hotell	hotellet	hotell	hotellen
kock	kocken	kockar	kockarna
arm	armen	armar	armarna
äpple	äpplet	äpplen	äpplena
motor	motorn	motorer	motorerna
hus	huset	hus	husen

armen
äpplena
hotellen
polis

- sid 18 **Talstreck**
Exempel:
- Ska vi bada i poolen?
 - Nej, jag vill nog hellre fiska.
 - Jag har fått en ny skateboard, den kan vi testa.
 - Att hoppa från trampolinen är också jätteroligt.
 - Ja, det är det, men jag får inte glömma att gå ut med grannens hundar. Det har jag lovat dem.

- sid 19 **Frågor och svar**
Exempel:
- Vill du ha grädde och sylt också?
 - Ja tack, det vill jag gärna.

 - Jag kan väl få smaka?
 - Nej det får du inte, jag vill ha min glass själv.

 - Nej, vad gör du med min glass!
 - Vov vov.

 - Ha ha ha, där fick du för att du var så snål.
 - Jag ska aldrig mer passa den dumma hunden.

- sid 20 **Skriv en berättelse**
Exempel:
Alicias första dag i nya skolan.
Alicia ska börja på en ny skola. Det är hennes första dag i den nya klassen. Skolan är stor och det finns många elever på skolgården. Hon känner sig ensam och hennes kläder ser inte riktigt ut som de andras gör. Men då kommer Elin och Agnes som går i samma klass som Alicia. De säger välkommen till Alicia och genast känner hon sig mycket gladare.

- sid 21
räven storken middag soppa näbb nos gryta

- sid 22 **Verb**
trumpetar	vrålar	
spinner	gnager	
morrar	krålar	
sover	målar	surfar
springer	hoppar	seglar

sid 23

resa	sova
köra	läsa
fiska	bada
börja	skriva

härma
blanda
tänka
diskutera
sortera
klappa

sid 24

visslar	flyger
slingrar	tar
visar	plockar
röstar	smyger

planerade
skrev
lånade
köpte
vandrade

sid 25

Exempel:
Jag har varit i skolan.
Jag har haft idrott.
Jag har haft en bra dag.
Jag har träffat mina kamrater.

reste	rest
seglade	seglat
satt	suttit
skrev	skrivit
sprang	sprungit
ät	ätit
grät	gråtit
flög	flugit
lekte	lekt

sid 26

Ng-ljudet

KORSORD

vågrätt:

VINGE

HINK

GETING

KUNG

MAGNET

REGN

ANKA

BÄNK

lodrätt:

TIDNING

MUNK

GUNGA

PENGAR

HUSVAGN

vinge

geting

kung

tidning

gunga

pengar

hink

anka

bänk

munk

magnet

regn

husvagn

sid 27

regnar

begagnad

ljussignal

bank

pengar

bänk

stänker

blänker

springer

vinkar

stäng

hungrig

lätt

lögn

sid 28 **Sammansatta ord**

ost + hyvel
gran + kotte
ljus + stake

pennvässare
gungstol
flaskpost

skriva + bord + lampa

bada + hand + duk

tand + läkare + borr

bilbarnstol

sid 29 **Prepositioner**

bakom	på
runt	i
på	framför

på	med
efter	framför
utanför	till
i	

sid 30 **En eller två konsonanter**

a o u å e i y ä ö

skall	kärr
kall	tall
glass	hett
vann	vissa
surr	filt
grått	högg

bock	tack
backa	knacka
rycka	räcka

sid 31

tack	kall	tal	kal	filt	vissa
skal	glas	vann	grått	glass	tall
kär	visa	skall	gråt	högg	het

sid 32 **Serien Grodan och haren**

Exempel:

Grodan: Ska vi simma ikapp?

Haren: Ja, det kan vi väl göra.

Heja grodan! Heja grodan!

Grodan: Vem vann?

Haren: Du kom först så du vann.

Haren: Ska vi hoppa längdhopp över gropen?

Grodan: Ja, det gör vi.

Grodan: Jag kommer att vinna den här gången också.

Haren: Var inte så säker på det du.

Haren: Vem vann nu då?

Haren: Jippii!

Grodan: Grattis och tack för god kamp!

Haren: Det var kul att tävla med dig.

sid 34 **Adjektiv**

Exempel:

nyttigt	varm	sportig
grönt	gul	snabb
gott	härlig	häftig

söt	god	ful
taggig	smaskig	listig
långsam	mjuk	elak

himmel	hav	blåsippa
mjök	granne	lime
bi	elev	myra
hund	människa	geting

sid 35

argare	argast
snabbare	snabbast
äldre	äldst
lägre	lägst
yngre	yngst
mindre	minst
tyngre	tyngst
bättre	bäst

Exempel:

snabbast bra bättre äldst

sid 36

prickig	listig
prickigt	listigt
prickiga	listiga

modig	röd
modigt	rött
modiga	röda

lång	flitig
långt	flitigt
långa	flitiga

gul	rolig
gult	roligt
gula	roliga

sid 37

Ordklasser

vågrätt:
BAKAR
GOD
SÄL
VARM
LAMPA
LYSER
GUL

lodrätt:
BULLAR
KATT
SNÄLL
SPELAR
LEKER

Exempel:

Moa bakar bullar och leker med katten.
Bullarna är varma och goda.

sid 38

J-ljudet

jagade	givmild
jaguar	general
jullov	gyttjan
juvel	gömställe
jordnötter	gädda

a o u å
e i y ä ö

gärna	gömma
jolle	jycke
giraff	gevär
julgran	

sid 39

KORSORD

vågrätt:
HJÄRNA
DJUR
LJUS
GJUTA
HJÄLM

lodrätt:
LJUD
DJUNGEL
HJÄRTA

gjuter
ljung
hjärte
gift
varg
hjärte

sid 40

Stödord

Exempel:

Spanien			
Pyreneiska halvön	Madrid	citrusfrukter	salt
klimat	städer	kultur	turister
Italien			
Rom	Tibern	Vatikanstaten	påven
Venedig	vatten	Canal Grande	oliver/vin

sid 41

Österrike	turister	skidor	svårighetsgrad
berg	spanska ridskolan	Mozart	vin
Wien			
Frankrike			
Paris	Eiffeltornet		
Marseille	hamnstad		
vin	vinproducent		
lavendel	parfymtillverkning		

sid 42

Pronomen

du	han
han	den
hon	det
den	de
det	
vi	
ni	
de	

sid 43

dig	
hon	
han	
det	
den	
oss	
er	
dem	
dem	de
de	dem
dem	de
min	
din	
hennes	
hans	

sid 44 **Vilket ord ska bort och varför?**

Exempel:

Läktare är inget yrke.

Gran är ett barrträd.

Kiwi är ingen krydda.

Krabba är ingen fisk.

Kompis är ingen släkting.

Italien är ingen stad.

Raps är inget sädeslag.

Ros är ingen färg.

sid 45 **Räkneord**

sju, fjorton, tjugosex, trettioåtta, fyrtiosju, sextioåtta

Exempel:

19/4 = nittonde april

Tredje februari nittonhundranittiosju

Carl den sextonde Gustaf

Erik den fjortonde

sid 46 **Sj-ljudet**

sjutton	skäggiga
sjuka	sköljer
sjömän	sköna
sjunker	skeppet
sjunger	skäller
sju	skyn

sjal	skina	skivor
sjunde	skinka	skicklig
sjuda	sjukvård	skilja

sid 47

KORSORD

vågrätt:

SHORTS

SCHÄFER

GARAGE

CHOKLAD

SHERIFF

lodrätt:

SKJORTA

STJÄRNA

GIRAFF

stjälk

skjuts

skjul

stjärt

shoppa

geni

generad

journalist

sid 48	Skriv listor	
	smör	strösocker
	ägg	vetemjöl
	bakpulver	vaniljsocker
	kakao	grädde
	havregryn	sötmandel

sid 49	Förkortningar	
	gram	deciliter
	tesked	matsked
	minuter	stycken

fortsättning
till och med
gång
nummer
cirka
bland annat
eftermiddag
observera
till exempel

sid 50	Haiku och tanka
	<i>Se exempel på sidan.</i>

sid 51	Å-ljudet
--------	-----------------

KORSORD

1. ÅSNA
2. KÅL
3. KRÅKA
4. GÅS
5. PÅSE
6. MÅNE
7. SÅR
8. NÅL

SLAGSMÅL

KORSORD

1. KOTTE
2. MORRA
3. TORR
4. HOLK
5. TOLV

TROLL

sid 52 **Läsförståelse**

Exempel:

Dromedaren kan frakta människor och varor genom öknen.

Dromedaren kan klara sig utan vatten i månader. Den lagrar näring i sin puckel.

Wiggo vill att de vilda djuren ska få leva i frihet.

sid 53 Peter är nog den som vill bestämma. Han ifrågasätter de andras önskemål och tycker att det som har med fotboll att göra är viktigast.

Han vill hjälpa Isak och så är det alla hjärtans dag.

Selma har fått sju valpar.
Det är vinter.

sid 54 **Serier**

Rita färdigt serierna.

sid 55 **Skriv rätt rubrik**

Hund hjälpte vid eldsvåda

Nytt hem till Arvid

sid 57

Exempel:

1. Från vilka djur har ormarna utvecklats?
2. Vad händer med ormens hud när den växer?
3. Vad äter ormar?
4. Hur kan ormen döda sitt byte?
5. Vad heter jordens största orm?

sid 58 **Tj-ljudet**

a o u å

e i y ä ö

tjusig	kär
tjock	kines
tjuv	kyrka
tjatter	kedja
tjur	kärlek
tjugo	käpp
tjog	kyss
tjuta	källare
tjata	kyckling

Se exempel.

sid 59

Exempel:

Kjell klädde ut sig till Rödluvan och tog på sig en röd kjol.

Carl gillar att chips och chatta med sina kompisar.

tjäder

tjärn

tjäle

tjäna

tjära

köttfärs

chipspåse

kycklingklubba

kylskåp

matkällare

tjejtjusare

sid 60

Satsdelar

sjunger

äter

bygger

jublade och hoppade

jobbar och pustar

Exempel:

läser

klipper

Ville

solen

havet

Kajsa och Nell

Albin och hunden Arne

Exempel:

Alice

fågeln

Barnen busar.

S P

Katten spinner.

S P

Ormen väste.

S P

Båten kantrar i stormen.

S P

Fjärilarna flyger över ängen.

S P

Mamma och pappa reste på semester. Ormen var grön, lång och farlig.

S P

Vargen ylar.

S P

Fåglarna kvittrar.

S P

Ropar Elsa?

P S

Emil och Wiggo badar skumbad.

S P

Clara ropade och skrek av ilska.

S P

Max och Axel gjorde många mål.

S P

Farmor bröt armen.

S P

Barnen lyssnade på sagan.

S P

Tjuven stal bilen.

S P

Biet tillverkar honung.

S P

Blandat språkgodis

a o u å e i y ä ö

Ebba och Elvira ska till stallet. Det är ganska kallt ute. De har precis börjat hoppträna. I väskan har Ebba morötter och äpplen. Förra gången föll Elvira av hästen. Idag ska hon ta det lite lugnt. Hon ska rida på Ramona idag. Ramona är en lugn häst.

Hon	Hon
honom	han
De	henne
hon	hon

bakom	i	Framför
vid	utanför	
på	Före	Efter
bredvid		

bok	boken	böcker	böckerna
orm	ormen	ormar	ormarna
skola	skolan	skolor	skolorna
tand	tanden	tänder	tänderna
lampa	hoppa	röd	
bil	skrika	ilsken	
lejon	fantisera	häftig	
ödlä	hosta	rolig	

Predikatet talar om vad som händer.
Subjektet talar om vem som gör det.